

Dr. Elma Korić
viši naučni saradnik
Orientalni institut Univerziteta u Sarajevu
Zmaja od Bosne 8
71000 Sarajevo
033/225-353

ORIJENTALNI INSTITUT

U SARAJEVU

02-308/20

21.9.2020.

Vijeću Orientalnog instituta UNSA

Predmet: Recenzija rukopisa knjige *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine*, autorice Dr. Sc Alme Omanović-Veladžić

Na sjednici Vijeća Orientalnog instituta Univerziteta u Sarajevu, održanoj 16.05.2019. godine, Odlukom br. 02-273/19 od 16.05.2019. godine, određena sam za recenzenta rukopisa knjige *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine*, autorice Dr. Sc Alme Omanović-Veladžić

Na temelju uvida u rukopis pod navedenim naslovom, Vijeću Orientalnog instituta u Sarajevu podnosim sljedeću

RECENZIJU

Rukopis pod navedenim naslovom broji 678 stranica teksta kucanog uobičajenim fontom i proredom (Times New Roman 12, prored 1,5). Rukopis je tehnički potpuno ureden, sadrži precizne podnožne napomene, zaključak na bosanskom i engleskom jeziku, rječnik termina, skraćenice, spisak izvora i literature, indeks vlastitih imena te indeks geografskih pojmova.

U Uvodu knjige autorica pojašnjava pojam kulturne historije i značaj rukopisnih djela naših ljudi za izučavanje kulturne historije BiH, s posebnim osvrtom na značaj Kadićeve *Hronike*. Potom prelazi na poglavlje u kojem dosadašnja saznanja o privatnom životu autora *Hronike* dopunjava novim podacima iz njegovog i života njegovih potomaka. Osim toga, skreće pažnju na njegove dobrotvorne aktivnosti te se osvrće i na dometa Kadića kao prepisivača rukopisa, pjesnika, autora tariha, evidentirajući 113 tariha koje je spjevao. Zatim donosi spisak rukopisa iz Kadićeve zaostavštine koje je ostavio Gazi Husrev-begovoj biblioteci.

U drugom poglavlju autorica pojašnjava strukturu i sadržaj samog rukopisa *Hronike*, evidentira primarne historijske izvore (sidžile, fermane, berate, vakufname) te *hronike*, medžmue i periodične publikacije koji su Kadiću poslužili kao izvor za njeno pisanje.

Treće poglavlje pokazuje na koji način je autorica pristupila analizi sadržaja Hronike pri čemu ističe da se odlučila na podjelu prema vrsti građe na: historijsku, kulturno-historijsku i književno-historijsku građu.

Od 123 do 505 stranice predstavljen je pojedinačno svaki svezak Kadićeve Hronike, od I do XXVIII sveska, sa sadržajem u odnosu na gore navedenu podjelu prema vrsti građe. Iako je ovaj dio rukopisa i najznačajniji doprinos autorice, smatram da bi ga trebalo preraditi, odnosno metodološki urediti nešto drugačije, sistematizirati podatke koji se nude regionalno ili vremenski, kako bi sam tekst dobio na kvaliteti i preglednosti.

Zaključno razmatranje nosi naslov „Kadićeva Hronika kao izvor za pisanje studija o Bosni i Sarajevu“. Autorica je u njemu sumirala dosadašnja pisanja o Hronici i autore koji su svoja djela pisali pretežno na osnovu Hronike.

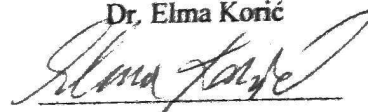
Zatim slijedi Summary (525-526), potom iscrpan Rječnik termina (527-539), Skraćenice (540) te Spisak izvora i literature (542-567).

Naročitu pažnju autorica je posvetila izradi Indeksa vlastitih imena (568-668) i indeksa geografskih pojmova (668-678), zbog čega je ovakva jedna publikacija zasigurno dobila na vrijednosti jer je navedeno gotovo 10.000 ličnih imena, često sa prezimenom ili nadimkom, među kojima su znameniti državnici iz osmanskog perioda, pjesnici, zanatlije, vakifi, mnogi iz poznatih sarajevskih i drugih porodica.

Zbog svega navedenog i značaja ove vrste publikacije za opću i kulturnu historiju Bosne i Hercegovine, smatram da je rukopis *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine*, autorice Dr. Sc Alme Omanović-Veladžić, nakon simbolične prerade teksta III poglavlja, potrebno objaviti što prije. Predlažem objavljivanje knjige u ediciji Posebna izdanja Orijentalnog instituta u Sarajevu, čime će se i sam Institut, u godini kada obilježava 70 godina postojanja i rada, još kvalitetnije pozicionirati u naučnim krugovima u zemlji i šire.

Sarajevo, 29.06.2020.

Dr. Elma Korić

Dr. Lejla Gazić

Sarajevo, Sagrdžije 32.

ORIJENTALNI INSTITUT

U SARAJEVU

02-510/20

13.11.2020.

Predmet: Recenzija rukopisa knjige *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine* autorice dr. Alme Omanović-Veladžić

VIJEĆU ORIJENTALNOG INSTITUTA U SARAJEVU

Na sjednici Vijeća Orijeentalnog instituta u Sarajevu održanoj 16. 05. 2019. godine određena sam za jednog od recenzenata rukopisa knjige *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine* autorice dr. Alme Omanović-Veladžić.

Nakon uvida u sadržaj i detaljnog pregleda ponuđenog rukopisa, Vijeću Orijeentalnog instituta u Sarajevu podnosim slijedeći izvještaj i

RECENZIJU

Rukopis pod naslovom *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine* autorice dr. Alme Omanović-Veladžić obuhvata ukupno 678 kompjuterskih stranica teksta, uključivo podnožne napomene. Raspoređen je na Uvod (str. 1-4), tri poglavlja: I-Muhamed Enveri-efendija Kadić, Enveri (1855-1931) (str. 5-60), II-Kadićeve Hronike i njeni izvori (str. 61-81), III-Rukopisna građa Kadićeve Hronike (82-512), te Zaključna razmatranja (str. 513-524), Summary (str. 525-526), Rječnik termina (str. 527-539), Skraćenice (str. 540), Izvori i literatura (str. 541-567), Indeks vlastitih imena (str. 568-667) i Indeks geografskih pojmova (str. 668-678).

U Uvodu se autorica ukoliko osvrće na pojam kulturna historija i pitanje potrebe njenog istraživanja, ukazuje na rukopisne izvore kao važan segment u tom istraživanju, ističući Kadićeve Hronike i njen značaj za izučavanje opće i kulturne historije Bosne i Hercegovine, te obrazlaže koncepciju knjige i metode korištene u njenoj pripremi.

Prvo poglavlje posvećeno je biografskim podacima o M. E. Kadiću, njegovom autorskom radu, posebno kao epigrafičara sa velikim brojem spjevanih tariha, zatim kao prepisivaču rukopisa i kolekcionararu rukopisne građe. Određen broj primjedbi koje sam kao recenzent imala na pojedine dijelove ovog poglavlja navela sam pismeno autorici uz printanu verziju rukopisa, a ona se saglasila da neke od navedenih podataka kao direktno nevezane za ovu knjigu ispusti, a da dopuni neke koje treba opširnije predstaviti, te da odjeljak Drugi o Kadiću i njegovom stvaralaštvu prebaci na kraj ovog poglavlja kako bi se dobila bolja prohodnost teksta. Posebna primjedba odnosi se na transkripciju koja na nekim mjestima nije

provedena po sistemu koji je autorica usvojila, o čemu smo se usmeno dogovorili i što će u konačnoj verziji biti ispravljeno.

U drugom poglavlju, Kadićeva *Hronika* i njeni izvori, predstavljena je struktura, sadržaj i karakteristike raznovrsne građe koju je Kadić donio u *Hronici*, te raspored građe po svescima, a poseban odsjek posvećen je različitim vrstama izvora koje je Kadić koristio u pripremi za pisanje *Hronike*.

Treće poglavlje pod naslovom Rukopisna građa Kadićeve *Hronike*, kao centralno poglavlje knjige, predstavlja metodologiju koju je autorica odabrala u prezentaciji ovako bogatog i raznovrsnog sadržaja, opredijelivši se za raspored građe po vrstama na historijsku, kulturno-historijsku i književno-historijsku građu, te unutar svake vrste na podjelu prema sadržaju. Ovako raspoređenu građu i njenu unutarnju podjelu autorica je prenijela na svaki od dvadeset osam svezaka *Hronike*. Iako je ovakav sistem prezentacije građe na neki način ostao „suhoparan“, obilje i raznovrsnost podataka koje nudi sama *Hronika* opredijelili su autoricu da ih metodološki predstavi više kao neku vrstu popisa svih tih ponuđenih podataka, ne nalazeći način na koji bi izvršila neku drugačiju sistematizaciju. Odreden broj primjedbi vezanih za prezentaciju ovog dijela teksta također je naveden na printanom primjerku. Dio ovog poglavlja naslovljen „Kadićeva *Hronika* kao izvor za pisanje studija o Bosni i Sarajevu“ treba dopuniti konkretnijim podacima o tome kako i koliko je *Hronika* služila kao izvor za pisanje spomenutih knjiga, studija ili radova, jer je taj dio na neki način vrsta zaključka prije Zaključnih razmatranja, koja su mjestimično uopćena i također im nedostaje konkretnijeg povezivanja sa sadržajem *Hronike*.

Kao što je na početku spomenuto, na kraju su Summary, Rječnik termina, Skraćenice, Izvori i literatura, te Indeks vlastitih imena i Indeks geografskih pojmova, koji rukopis knjige čine kompletnim djelom pripremljenim za objavljivanje, uz naprijed navedene primjedbe o kojima je autorica već informirana i saglasna da ih dopuni u konačnoj verziji teksta.

Na osnovu svega navedenog, sa zadovoljstvom mogu predložiti da se rukopis knjige *Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine* autorice dr. Alme Omanović-Veladžić uvrsti u program izdavačke djelatnosti Orientalnog instituta u Sarajevu.

S poštovanjem,

Dr. Lejla Gazić

Sarajevo, 11. 11. 2020.

From: Lejla Gazic <lejlagazic@gmail.com>
Sent: četvrtak, 12. novembar 2020. 12:38
To: Orijentalni
Subject: recenzija
Attachments: Recenzija Almine knjige.docx

Poštovani,
u prilogu dostavljam recenziju rukopisa knjige Hronika Muhameda Enverija Kadića kao izvor za izučavanje kulturne historije Bosne i Hercegovine. Nažalost, u situaciji u kojoj svi nastojimo da se sačuvamo od mogućnosti zaraze koronom nisam u mogućnosti da u Institut donesem potpisani primjerak recenzije. To ću učiniti prvom prilikom kad budem u prilici da dođem u Institut. Molim vas za razumijevanje i unaprijed se zahvaljujem.

S poštovanjem,
Lejla Gazić